

POWIAT BRZESKI

***PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
WRAZ Z UZASADNIENIEM
DO PRZYJĘTEGO
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BRZESKIEGO NA LATA 2017-2020
Z PERSPEKTYWĄ do 2024 ROKU”***

Tytuł:	<p>PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WRAZ Z UZASADNIENIEM DO PRZYJĘTEGO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU BRZESKIEGO NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ do 2024 ROKU”</p>
---------------	---

Zleceniodawca:	<p>Powiat Brzeski ul. Robotnicza 20 49-300 Brzeg</p>
-----------------------	---

Autorzy:	 <p>EkoLogika Pracownia analiz przestrzennych i środowiskowych</p> <p>Kierownik zespołu mgr Marta Stelmach-Orzechowska</p>
-----------------	--

Data wykonania:	styczeń 2018r.
------------------------	-----------------------

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna	4
2. Cel opracowania i uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu.....	4
3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	6
4. Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś.....	7
5. Zgłoszone uwagi i wnioski.....	7
6. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.....	7
7. Propozycje metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.....	7

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 – przyjęty przez Radę Powiatu Brzeskiego Program Ochrony Środowiska

1. PODSTAWA PRAWNA

Konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” wynika bezpośrednio z art. 46 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz.U. 2017 poz. 1405) zwanej dalej *Ustawą ooś*.

W ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona została Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” zgodnie z art. 51 ust. 1 i 2 *Ustawy ooś*. Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został ustalony z organami, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś* tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu (pismem znak: WOOŚ.411.2.48.2017.ER z dnia 31 sierpnia 2017r.) i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Opolu (pismem znak: NZ.9022.1.127.2017.JG z dnia 8 września 2017r.).

Zgodnie z art. 55 ust. 3 *Ustawy ooś* do przyjętego „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś*;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Ponadto w związku z tym, że procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko odbywa się z udziałem społecznym, organ opracowujący projekt dokumentu zgodnie z art. 42 pkt. 2 *Ustawy ooś* dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. CEL OPRACOWANIA I UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

Program ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku został przyjęty przez Radę Powiatu Brzeskiego Uchwałą Nr XXXVI/282/17 z dnia 21 grudnia 2017r. (załącznik nr 1).

3. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje potencjalne zagrożenia wynikające z realizacji wyznaczonych w projekcie „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” zadań i kierunków w ramach poszczególnych obszarów interwencji. Prognoza jednocześnie wskazuje działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie do minimum oraz kompensację przyrodniczą skutków realizacji projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. Zastosowanie się do ustaleń wskazanych w Prognozie wynikających wielokrotnie z regulacji prawnych pozwoli na właściwą ochronę środowiska i krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi przed potencjalnym oddziaływaniem wynikającym z realizacji zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych.

Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” przebiegało wieloetapowo i obejmowało kolejno:

- ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem, zawierającą analizę zasobów i walorów środowiska oraz jakości środowiska;
- ocenę potencjalnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi;
- opracowanie propozycji minimalizacji negatywnych skutków realizacji ustaleń dokumentu w obszarach, w których zidentyfikowano znaczące negatywne oddziaływania;
- opracowanie systemu monitorowania środowiskowych skutków wdrażania dokumentu strategicznego.

Opracowując Prognozę zastosowano metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogii środowiskowych. Ocenę stanu środowiska przyrodniczego oraz analizę jakości jego poszczególnych elementów sporządzono przy wykorzystaniu dostępnych danych na temat obszaru Powiatu Brzeskiego tj. studium literatury, informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska. Szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na środowisko opracowano wykorzystując metodę macierzy interakcji.

Na etapie oceny wpływu projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” i sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie i warunki życia ludzi, w związku z czym nie wyznaczono rozwiązań alternatywnych. Zaproponowane w projekcie „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” działania mogą być realizowane w oparciu o różne warianty techniczne, technologiczne, środowiskowe, społeczne, gospodarcze itp., które wymagają indywidualnego podejścia na etapie prac koncepcyjnych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Dlatego przed przystąpieniem do konkretnych przedsięwzięć należy rozważać warianty alternatywne tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Znaczna część planowanych inwestycji wymaga indywidualnego potraktowania i jeżeli jest to uzasadnione przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. W tym przypadku wszelkie oddziaływania i środki zaradcze, w tym alternatywne rozwiązania, będą szczegółowo przeanalizowane pod kątem konkretnej inwestycji.

Celem strategicznym Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego Powiatu Brzeskiego, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w Programie ochrony środowiska rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Opracowany Program jest wypełnieniem obowiązku Powiatu Brzeskiego w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów na szczeblu powiatowym, co pozwala władzom Powiatu na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Przyjęcie Programu ochrony środowiska jest formą podejmowania strategicznej decyzji umożliwiającej realizację kierunków rozwoju tego zakresu działalności w określonej perspektywie czasowej. Wynikiem procesu planowania jest dokument zawierający wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określający opcje i warunki rozwiązań. Jest on także ważnym środkiem informacji, narzędziem kontroli i materiałem wykorzystywanym do rozwoju systemu w przyszłości. Właściwy system zarządzania ochroną środowiska musi opierać się na strategicznych wnioskach, które w tym przypadku są przedstawione w postaci dokumentów programowych.

Przyjęte w Programie ochrony środowiska rozwiązania uwzględniają w pierwszej kolejności działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców.

Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego zawiera omówienie:

- 1) spójności Programu ochrony środowiska z dokumentami strategicznymi i programowymi wyższego szczebla
- 2) sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu oraz jego infrastruktury technicznej
- 3) oceny stanu środowiska na terenie Powiatu Brzeskiego z uwzględnieniem jedenastu obszarów przyszłej interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe, (10) zagrożenia poważnymi awariami, (11) edukacja ekologiczna uwzględniających zagadnienie horyzontalne tj. adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska,
- 4) celów, kierunków interwencji i zadań wynikających z oceny stanu środowiska,
- 5) harmonogramu rzeczowo-finansowego wynikającego ze zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji
- 6) systemu realizacji Programu ochrony środowiska w zakresie zarządzania i monitorowania w oparciu o ustalone wskaźniki.

Z ustaleń Prognozy oddziaływania na środowisko wynika, że większość wyznaczonych w projekcie „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” działań będzie miała charakter pozytywny i długoterminowy. Założeniem „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” jest wskazanie takich działań i wyznaczenie takich celów i kierunków interwencji, aby stopniowo rozwiązywać zdiagnozowane problemy społeczno-gospodarcze i wprowadzać środki zaradcze i naprawcze z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska.

4. OPINIE ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ

Zgodnie z art. 54 ust. 1 *Ustawy ooś* projekt „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został przekazany do opiniowania przez organy, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś*.

W ramach procedury opiniodawczej organy wydały swoje opinie tj. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu (pismem znak: WOŚ.410.132.2017.MO z dnia 24 października 2017r.) i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Opolu (pismem znak: NZ.9022.1.127.2017.JG z dnia 23 października 2017r.). Organy zaopiniowały dokumenty pozytywnie bez uwag.

5. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Zgodnie z art. 54 ust. 2 *Ustawy ooś* w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko został zapewniony udział społeczny. Informację o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych oraz wyłożeniu dokumentów do publicznego wglądu podano do wiadomości poprzez Obwieszczenie znak OŚ.602.1.2017.SŚ Zarządu Powiatu Brzeskiego z dnia 12.10.2017r. o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu dokumentu. Obwieszczenie zostało umieszczone na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Brzegu, na Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Powiatu Brzeskiego oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Brzegu. Konsultacje społeczne dokumentów trwały 21 dni tj. do dnia 2 listopada 2017r.

W ramach przeprowadzonych konsultacji jak i po nich do projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

6. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Prognoza wskazuje, że w wyniku realizacji zapisów projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.

7. PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

System wdrażania Programu ochrony środowiska powinien polegać na regularnej ocenie poprzez odpowiednio zaplanowane działania monitorujące. Sprawne monitorowanie Programu ochrony środowiska wymaga okresowej wymiany informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Celem monitoringu jest zatem zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych o środowisku i zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Monitoring jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza on informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

Monitorowanie wdrażania postanowień Programu ochrony środowiska polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno-kontrolnych, do których należą:

- 1) ocena stopnia wykonania zadań (ocena efektywności wykonania zadań)
- 2) ocena zidentyfikowanych problemów oraz podjętych działań w celu ich rozwiązania lub minimalizacji
- 3) ocena rozbieżności pomiędzy założonymi celami, kierunkami i zadaniami, a ich wykonaniem (ocena przyczynowo-skutkowa)

W celu prawidłowego nadzoru nad realizacją opracowanego Programu wyznaczono wskaźniki monitorowania, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań. Dla każdego z wyznaczonych wskaźników określono wartość bazową i docelową, które będą podstawą do opracowania Raportów oraz przyszłych aktualizacji Programu. Zgodnie z art. 18 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017r., poz. 519 ze zm.)* z wykonania Programów ochrony środowiska Starosta Brzeski sporządza co 2 lata raporty. Pierwszy Raport z wykonania Programu ochrony środowiska powinien zostać sporządzony za lata 2017-2018, a drugi za lata 2019-2020. Wyniki dwuletniej oceny będą stanowiły podstawę do aktualizacji listy przedsięwzięć przyjętych w opracowaniu oraz wyznaczania w przyszłości nowych celów proekologicznych i kierunków działań.

Ponadto jako główne narzędzie służące analizie skutków realizacji Programu należy wskazać system Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 25 ust. 2 z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017r., poz. 519 ze zm.)* stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Oprócz monitoringu państwowego, jako narzędzie służące monitorowaniu skutków funkcjonowania obiektów i urządzeń w środowisku należy wskazać analizę (monitoring) porealizacyjną - instrument mający na celu praktyczną weryfikację ustaleń/zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

PRZEWODNICZĄCY ZAKŁADU

Maciej Stefański